

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce, JUDr. Milady Tomkové a Mgr. Jana Passera v právní věci stěžovatelky **I. S.,** zastoupené JUDr. Vladimírem Formánkem, advokátem se sídlem v Ústí nad Labem, Pařížská 538/19, za účasti **Ministerstva vnitra,** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 1. 2007, č. j. 14 Az 78/2004 - 52,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 15. 1. 2007, č. j. 14 Az 78/2004 - 52 zamítl žalobu stěžovatelky proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 5. 12. 2003, č. j. OAM-1334/AŘ-2002, kterým byl zamítnut rozklad stěžovatelky a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 27. 11. 2001, č. j. OAM-338/VL-11-OL3-2001, jímž stěžovatelce nebyl udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zák. č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) a současně bylo rozhodnuto, že se na ní nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Krajský soud dospěl ke shodnému názoru jako ministerstvo, že v řízení nebyl prokázán žádný z důvodů pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu. Stěžovatelka nebyla pronásledována státními orgány, s nimiž neměla problémy a netvrdila žádnou skutečnost, kterou by bylo možno podřadit pod zákonné podmínky pro udělení azylu podle citovaného ustanovení (pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů). Jediným důvodem její žádosti o udělení

azylu byly potíže jejího manžela M. B. se soukromými osobami, které mu vyhrožovaly jen proto, že byl členem ochranné služby prezidenta autonomní republiky Adžárie a požadovaly, aby toto zaměstnání opustil. Krajský soud souhlasil s ministerstvem i v tom, že v řízení nebyly zjištěny důvody pro udělení azylu ani podle ustanovení § 14 zákona o azylu (ministerstvo se zabývalo touto otázkou v rámci správního uvážení, jehož rozsah nepřísluší soudu přezkoumávat, ostatně stěžovatelka ani neuvedla žádný důvod, pro který by jí měl být udělen tento azyl). Krajský soud rovněž vyhodnotil, že ministerstvo opodstatněně dovodilo neexistenci překážek vycestování na straně stěžovatelky s tím, že ani narození dítěte v České republice není důvodem pro vyslovení této překážky.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V kasační stížnosti uvedla, že ministerstvo mělo její žádost o udělení azylu posoudit tak, že rozhodující v této věci je udělení či neudělení azylu jejímu manželu M. B. Je totiž zřejmé, že pokud by manželovi byl azyl udělen, byl by u ní dán důvod pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu. Stěžovatelka je proto přesvědčena, že ministerstvo nemělo rozhodnutí vůbec vydat a mělo řízení přerušit do doby než bude vyřešena zásadní otázka s tím spojená. Ministerstvo, ale ani krajský soud, se danou věcí z tohoto pohledu nezabývalo, ačkoliv tyto skutečnosti vyplývaly ze žaloby. Proto stěžovatelka navrhla, aby byl rozsudek krajského soudu zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně navrhla, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázalo na obsah správního spisu, zejména na podání a výpověď zákonné zástupkyně stěžovatelky, i na obsah vydaného správního rozhodnutí. Ministerstvo neshledalo důvody k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože tato stížnost má již ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu) odkladný účinek, a navrhlo zamítnutí tohoto mimořádného opravného prostředku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné především poukázat na to, že poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území této republiky tak, jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Azyl je právní institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Azyl není, a nikdy nebyl, univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel (srov. IV. ÚS 12/04). Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je proto aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna pouze nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování.

Nejvyšší správní soud vychází při rozhodování o kasační stížnosti z toho, že za podmínek uvedených v § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. není oprávněn rozhodnout o tomto mimořádném opravném prostředku jinak, než v rámci důvodů uplatněných v kasační stížnosti. Uvádí-li proto stěžovatelka v kasační stížnosti důvody podřaditelné pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. souhrn právních otázek, které podle jejího názoru krajský soud posoudil nesprávně, musí se Nejvyšší správní soud zabývat právě a jen těmito právními otázkami. Nejvyšší správní soud se proto nemůže zabývat otázkami v kasační stížnosti neuplatněnými (srov. nález Ústavního soudu ze dne 11. 1. 2007, sp. zn. II. ÚS 493/05).

Stěžovatelka v kasační stížnosti vytýká krajskému soudu pouze nezákonný postup spočívající v tom, že nevyvodil náležité závěry z pochybení ministerstva, které podle jejího názoru nemělo vydávat napadené správní rozhodnutí, ale naopak mělo řízení přerušit až do doby, než bude vyřešena zásadní otázka, tj. zda bude či nebude udělen azyl jejímu manželovi M. B. Nejvyšší správní soud se proto nemohl zabývat věcí samou, tedy tím, zda byla stěžovatelka v zemi původu pronásledována za uplatňování politických práv a svobod (§ 12 písm. a) zákona o azylu) nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů (§ 12 písm. b) zákona o azylu), resp. zákonností neudělení azylu stěžovatelce, protože tato v tomto směru nevznesla výhrady ani v kasační stížnosti.

Jelikož stěžovatelka v kasační stížnosti neuvedla, podle jakého zákona a jakého ustanovení, zda např. podle § 29 zákona č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů nebo § 26 zákona o azylu, mělo být řízení přerušeno, nelze přezkoumat tvrzené pochybení ministerstva a krajského soudu. Obecně však lze říci to, že každá žádost o udělení azylu, a tedy i žádost rodinného příslušníka, musí být posouzena vždy individuálně v podmínkách, které jsou pro udělení azylu stanoveny v zákoně o azylu. Každý z rodinných příslušníků pak může tvrdit, a také i případně mít, jiné důvody pro udělení azylu. Jestliže tedy stěžovatelka podala dne 10. 12. 2000 samostatně návrh na zahájení řízení o udělení azylu, nebylo žádného zákonného důvodu vyčkávat s vydáním správního rozhodnutí do vyřešení otázky udělení či neudělení azylu jejímu manželovi M. B., a z tohoto důvodu správní řízení přerušovat (ostatně všichni členové rodiny M. B. podali žaloby proti rozhodnutím ministerstva a kasační stížnosti proti rozsudkům krajského soudu a jejich žaloby a kasační stížnosti byly současně vyřízeny krajským soudem a Nejvyšším správním soudem).

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

O návrhu, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek podle ust. § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť by to bylo nadbytečné, když podání kasační stížnosti má podle § 32 odst. 5 zákona o azylu odkladný účinek.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatelka v řízení úspěch neměla a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu